

Draga braćo i sestre,

evanđelje koje smo danas čuli vodi nas u samo središte Isusova poslanja i u bit naše kršćanske vjere. Isus ne govori mnoštvu, ne čini čudo, ne ulazi u raspravu. On izgovara riječi koje zvuče kao tihi, ali konačni odgovor na pitanje smisla: „*Došao je čas da se proslavi Sin Čovječji.*” Taj čas nije tek trenutak koji dolazi izvana; to je čas koji sazrijeva iznutra, čas u kojem se Isus do kraja očituje kao Sin koji se potpuno daruje Ocu i ljudima.

Naša ljudska percepcija slave obično ide u drugom smjeru: slava kao uspjeh, priznanje, pobjeda, sigurnost. No Isus nas odmah uvodi u Božju logiku koja se ne mjeri aplauzom, nego ljubavlju. Slava Sina Čovječjega nije u bijegu od križa, nego u prihvatanju križa kao mjesta potpune vjernosti. U Ivanovu evanđelju križ i slava nisu dvije faze koje se smjenjuju, nego jedno jedinstveno otajstvo: ondje gdje Isus daje život, ondje se objavljuje slava Boga koji ljubi do kraja.

Zato Isus govori o *pšeničnom zrnu*. Ta slika je jednostavna, gotovo svakodnevna, ali u sebi nosi duboku teologiju života. Pšenično zrno mora pasti u zemlju, u tamu, u raspadanje, da bi moglo postati kruh za druge. Ako ostane sačuvano, netaknuto, zaštićeno – ostaje samo. Isus nam ovdje ne nudi tehniku duhovnog rasta, nego razotkriva zakon postojanja: život se ostvaruje samo onda kada se daruje.

Ovdje se pred nama otvara jedno važno pitanje: čega se mi zapravo bojimo kada se bojimo „umrijeti” sebi? Bojimo se gubitka kontrole, gubitka sigurnosti, gubitka slike o sebi. Isus, međutim, pokazuje da se upravo u tom gubitku rađa sloboda. Ne sloboda da činimo što hoćemo, nego sloboda da možemo ljubiti bez računice. Zato njegove riječi postaju još oštrije: „*Tko ljubi svoj život, izgubit će ga.*” To nije prijetnja, nego upozorenje puno milosrđa. Život koji se zatvori u sebe, koji se boji riskirati za istinu i ljubav, polako se prazni iznutra.

No Isus ne traži od nas ono što sam ne živi. Evanđelist Ivan nam dopušta da zavirimo u Isusovu nutrinu: „*Duša mi je sada potresena.*” Ovdje se razbija svaka iluzija o Isusu kao nedodirljivom junaku koji kroz sve prolazi lako. On osjeća strah, tjeskobu, težinu onoga što dolazi. I baš u tom trenutku, kada bi ljudski bilo razumljivo uzmaknuti, Isus izgovara rečenicu koja je središte cijelog evanđelja: „*Oče, proslavi ime svoje!*” To je molitva potpunog predanja, molitva u kojoj Sin ne traži da patnja nestane, nego da se

u njoj očituje Božja vjernost. A Božja slava je uvijek prisutna ondje gdje postoji ljubav do kraja.

Iz tog evanđeoskog središta prirodno se otvara pogled prema životu bl. Alojzija Stepinca, jer u njemu vidimo kako se ova Isusova riječ može utjeloviti u konkretnim povijesnim okolnostima. Stepinac nije bio teoretičar križa, nego njegov svjedok. I on je imao izbora. Mogao je zaštititi sebe, povući se u šutnju, prilagoditi se jačima. Umjesto toga, odlučio je živjeti vođenom vlastitom savjesti, znajući da će ta odluka imati cijenu.

Poput pšeničnog zrna, Stepinčev je život morao „pasti u zemlju”. Tama zatvora, montirani proces, kućni pritvor u Krašiću – sve to izvana izgleda kao gubitak, kao neuspjeh. No iznutra, to je bio prostor sazrijevanja vjernosti. Ondje gdje je bio lišen svega, ostala mu je samo istina. I upravo je ta istina postala plodna za cijelu Crkvu. Njegova patnja nije bila nijema rezignacija, nego tiho svjedočanstvo da se savjest ne može zatvoriti ni okovima ni presudama.

Isus kaže: „*Ako mi tko hoće služiti, neka ide za mnom.*” Stepinac je razumio da služiti Kristu znači dijeliti njegov put. Zato nije mogao pristati ni uz jednu ideologiju koja čovjeka pretvara u sredstvo. Njegova vjernost Kristu očitovala se u obrani dostojanstva svakog čovjeka, osobito onih koji su bili na rubu: progonjenih, prezrenih, ušutkanih. U tom svjetlu i danas snažno odjekuje njegova misao: „*Moja savjest je mirna.*“ Čovjekova savjest predstavlja jednu od njegovih najsvetijih stvarnosti i nitko nema pravo nad njom vršiti nasilje. To nije apstraktna maksima, nego sažetak života koji je bio spreman izgubiti sve osim istine.

Isus u evanđelju daje i obećanje: „*Ako tko služi meni, počastit će ga moj Otac.*” Ta čast ne dolazi uvijek u obliku povijesne pobjede. Kod Stepinca ona se očitovala u vjernosti bez kompromisa, u snazi koja se nije dala slomiti, u miru koji nije nestao ni u poniženju. Njegova slava nije bila glasna, ali je bila stvarna – jer je dolazila od Boga, a ne od ljudi.

Kao zaštitnik Hrvatskoga katoličkog sveučilišta, Stepinac nam danas govori na osobit način. On nas podsjeća da znanje bez savjesti postaje opasno, a vjera bez hrabrosti postaje mlaka. Njegov život poziva nas na jedinstvo vjere i razuma, ali još više na jedinstvo istine i života. Biti kršćanin ne znači imati gotove odgovore, nego imati srce koje se ne boji istine, čak i kada ona boli.

Zato se ovo evanđelje ne završava u prošlosti, nego se otvara prema nama danas. Svaki od nas nosi u sebi izbor: ostati „pšenično zrno” koje se čuva ili postati zrno koje se daruje. Ne traži se od nas spektakularno mučeništvo, nego svakodnevna vjernost: u istini, u poštenju, u hrabrosti da se ne prodamo za mir ili korist.

Braćo i sestre, Kristovo pšenično zrno palo je u zemlju i donijelo rod spasenja. Stepinčevo pšenično zrno palo je u tamu povijesti i donijelo rod slobode savjesti i vjernosti. Neka i naš život, po zagovoru bl. Alojzija Stepinca, ne ostane zatvoren u strahu, nego otvoren darivanju. Jer samo život koji smo u stanju darovati može postati mjesto istinske slave Božje.